

EDUSKUNNAN VASTAUS 46/2001 vp

Hallituksen esitys ehdollista vankeutta koskeviksi rikoslain säännöksiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2000 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä ehdollista vankeutta koskeviksi rikoslain säännöksiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 177/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 8/2001 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 19 päivänä joulukuuta 1889 annettuun rikoslakiin (39/1889) uusi 2 b luku seuraavasti:

2 b luku

Ehdollinen vankeus

1 §

Valinta ehdollisen ja ehdottoman vankeuden välillä

Määräaikainen, enintään kahden vuoden vankeusrangaistus voidaan määrätä ehdolliseksi (*ehdollinen vankeus*), jollei rikoksen vakavuus, rikoksesta ilmenevä tekijän syyllisyys tai tekijän aikaisempi rikollisuus edellytä ehdottomaan vankeuteen tuomitsemista.

Alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta ei kuitenkaan saa tuomita ehdottomaan vankeusrangaistukseen, elleivät painavat syyt sitä vaadi.

2 §

Ehdollisen vankeuden oheisseuraamukset

Jos ehdollista vankeutta yksinään on pidettävä riittämättömänä rangaistuksena rikoksesta, voidaan sen ohessa tuomita sakkoa tai, jos ehdollinen vankeus on vuotta pidempi, vähintään 20 ja enintään 90 tuntia yhdyskuntapalvelua.

Rikoksen alle 21-vuotiaana tehnyt voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi koeajaksi valvontaan, milloin tätä on pidettävä perusteltuna tekijän sosiaalisen selviytymisen edistämiseksi sekä uusien rikosten ehkäisemiseksi.

Ehdollisen vankeuden ohessa tuomittavasta sakosta, yhdyskuntapalvelusta ja valvonnasta on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään. Yhdyskuntapalvelu voidaan kuitenkin muuntaa vähintään neljän ja enintään 90 päivän vankeudeksi.

3 §

Ehdollisen vankeuden sisältö

Kun vankeus tuomitaan ehdollisena, rangaistuksen täytäntöönpano lykkääntyy koeajaksi. Ehdollisen vankeuden koeaika on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa tuomion julistamisesta tai antamisesta.

Rangaistus raukeaa, jollei sitä 5 §:n mukaan määrätä täytäntöön pantavaksi.

4 §

Tuomion vaikutuksista ilmoittaminen

Ehdolliseen vankeuteen tuomitulle on tuomiota julistettaessa tai annettaessa ilmoitettava

koeajan päättymispäivä sekä ne perusteet, joiden nojalla rangaistus voidaan määrätä pantavaksi täytäntöön.

5 §

Ehdollisen vankeuden määrääminen täytäntöön pantavaksi

Tuomioistuimien voi määrätä ehdollisen vankeuden pantavaksi täytäntöön, jos tuomittu tekee koeaikana rikoksen, josta tuomioistuimen harkinnan mukaan hänet olisi tuomittava ehdottomaan vankeuteen ja josta syyte on nostettu vuoden kuluessa koeajan päättymisestä. Tällöin täytäntöön pantavasta rangaistuksesta ja koeajalla tehdystä rikoksesta tuomittavasta rangaistuksesta määrätään yhteinen ehdoton vankeusrangaistus muista rikoksista samalla kertaa tuomittavien vankeusrangaistusten kanssa noudattamalla, mitä 7 luvussa säädetään.

Tuomioistuimien voi myös määrätä ehdollisen vankeuden täytäntöön pantavaksi vain osaksi, jolloin rangaistus jää muulta osin ehdolliseksi entisiin koeajoin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2000 .

Laki

ehdollisesta rangaistuksesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ehdollisesta rangaistuksesta 13 päivänä helmikuuta 1976 annettu laki (135/1976) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Samana päivänä raukeavat kumotun lain nojalla ehdollisiksi määrätyt sakkorangaistukset, jotka eivät ole rauenneet mainitun lain 6 §:n nojalla.

Laki

nuorista rikosentekijöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan nuorista rikosentekijöistä 31 päivänä toukokuuta 1940 annetun lain (262/1940) 7 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 137/1976, ja

muutetaan 8 § ja 27 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 27 §:n 2 momentti laissa 323/1983, seuraavasti:

8 §

Ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuomitun valvonnan tarkoituksena on estää tuomittua tekemästä uutta rikosta ja tukea häntä hänen pyrkiessään elämään nuhteettomasti.

keusrangaistus tai arestirangaistus on pantava täytäntöön samalla kertaa kuin muusta rikoksesta tuomittu ehdoton vankeusrangaistus, voidaan myös sotilasoikeudenkäyntilain mukaan käsitellyssä asiassa tuomittu vankeusrangaistus tai aresti suorittaa nuorisovankilassa.

27 §

—————
Jos sotilasoikeudenkäyntilain 2 §:ssä tarkoitusta rikoksesta tuomittu määräaikainen van-

—————
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

rikosrekisterilain 2 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 2 §:n 1 momentti ja 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1061/1996, seuraavasti:

2 §

Tuomioistuinten ilmoitusten perusteella rikosrekisteriin merkitään tiedot ratkaisuihin, joilla henkilö on Suomessa tuomittu ehdottomaan vankeusrangaistukseen, yhdyskuntapalveluun, ehdolliseen vankeuteen, ehdollisen vankeuden ohessa tuomittuun sakkoon, yhdyskuntapalveluun tai valvontaan, nuorisorangaistukseen, nuorisorangaistuksen sijasta sakkoon, viraltapanoon tai jätetty rikoslain (39/1889) 3 luvun 3 §:n nojalla rangaistukseen tuomitsematta. Rikosrekisteriin ei kuitenkaan merkitä tietoja sakon muuntorangaistuksesta eikä siviilipalveluslain (1723/1991) nojalla tuomitusta vankeusrangaistuksesta. Rikosrekisteriin merkitään myös tiedot ratkaisuihin, joilla oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakkoon.

palvelusta tai valvonnasta, nuorisorangaistuksesta, nuorisorangaistuksen sijasta tuomitusta sakosta, viraltapanosta ja yhteisösakosta viiden vuoden kuluttua,

2) ehdottomasta, enintään kahden vuoden vankeusrangaistuksesta ja yhdyskuntapalvelusta kymmenen vuoden kuluttua sekä

3) ehdottomasta, yli kahden ja enintään viiden vuoden vankeusrangaistuksesta sekä rikoslain 3 luvun 3 §:n nojalla rangaistukseen tuomitsematta jättämisestä kahdenkymmenen vuoden kuluttua

lainvoiman saaneen tuomion antamispäivästä.

10 §

Rikosrekisteristä poistetaan tieto

1) ehdollisesta vankeudesta, ehdollisen vankeuden ohessa tuomitusta sakosta, yhdyskunta-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Samana päivänä rikosrekisteristä poistetaan siellä jäljellä olevat ehdollista sakkoa koskevat merkinnät.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain (326/1963) 12 §:n 2 momentti, 13 § ja 14 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 138/1976, seuraavasti:

12 §

Kun valvonta on päätetty järjestää Suomessa, on ehdollisen vankeuden määräämisessä täytäntöön pantavaksi sovellettava, jollei jäljempänä toisin säädetä, rikoslain (39/1889) 2 b luvun säännöksiä.

13 §

Sellainenkin muussa pohjoismaassa ehdollisesti tuomittu, jonka valvontaa ei ole päätetty järjestää Suomessa, voidaan, jos hänet täällä tuomitaan koeaikana tekemästään rikoksesta, julistaa menettäneeksi ehdollisen rangaistuksen etu soveltamalla rikoslain 2 b luvun säännöksiä.

14 §

Katsoessaan, että muussa pohjoismaassa tuomittu ehdollinen rangaistus olisi määrättävä rikoslain 2 b luvun säännösten perusteella pantavaksi täytäntöön taikka että ehdollisesti tuomittuun nähden olisi ryhdyttävä toimiin sen johdosta, että hän on jättänyt noudattamatta tuomiossa edellytetyjä tai sen nojalla annettuja erityisiä ehtoja tai määräyksiä, tuomioistuin voi siirtää asian ratkaistavaksi siihen valtioon, jossa tuomio on annettu tai tuomittu on valvottavana.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2001 .

Laki

rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain 1 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan rangaistusmääräysmenettelystä 26 päivänä heinäkuuta 1993 annetun lain (692/1993) 1 §:n 3 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2001 .

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2001